

Uglazbljene priče

Njegovan, Jelena

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:273716>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-20**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

JELENA NJEGOVAN

UGLAZBLJENE PRIČE

Završni rad

Pula, rujan 2018.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

JELENA NJEGOVAN

UGLAZBLJENE PRIČE

Završni rad

JMBAG: 0303023166, redoviti student

Studijski smjer: Stručni studij predškolskog odgoja

Predmet: Metodika glazbene kulture

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Pedagogija

Znanstvena grana: Posebne pedagogije

Mentor: doc. dr. sc. Ivana-Paula Gortan-Carlin

Pula, rujan 2018.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Jelena Njegovan, kandidatkinja za prvostupnicu predškolskog odgoja, ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student:

U Puli, 28. rujna 2018. godine

IZJAVA O KORIŠTENJU AUTORSKOG DJELA

Ja, Jelena Njegovan dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da se moj završni rad pod nazivom Uglazbljene priče koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 28. rujna 2018. godine

Potpis:

Sadržaj:

1. UVOD	6
2. GLAZBA	7
2.1. Sastavnice glazbenih djela	8
2.2. Podjela glazbe prema načinu izvođenja	9
2.3. Apsolutna glazba i programna glazba	10
3. UGLAZBLJENE PRIČE	12
3.1. Peća i vuk.....	13
3.2. Ježeva kućica.....	20
3.2.1. Analiza uglazbljene priče <i>Ježeva kućica</i>	21
4. AKTIVNOST UGLAZBLJENE PRIČE U DJEČJEM VRTIĆU.....	24
4.1. Simfonijska priča za djecu <i>Peća i vuk</i> Sergeja Prokofijeva	24
5. ZAKLJUČAK.....	33
6. LITERATURA	34
SAŽETAK	37
SUMMARY	38

1. UVOD

Glazba je važna za razvoj svakog djeteta. Ona pozitivno utječe na djetetove fizičke i psihičke sposobnosti te omogućuje razvoj estetskog odnosa prema glazbi i umjetnosti općenito. Gotovo svako razdoblje u povijesti čovječanstva priznavalo je glazbu kao bitan čimbenik u procesu učenja i formiranja pojedinaca te je bila i sastavni dio obrazovanja. Poznato je da se kod osoba koje se aktivno bave glazbom poboljšavaju glazbene sposobnosti, te da se razvijanjem glazbenih sposobnosti i općenito razvija pojedinac (Belajec, 2014).

Djela iz dječje književnosti također imaju veliku umjetničku i odgojnu vrijednost i velik utjecaj na cjelokupni razvoj djeteta. Slikovnice, priče, stihovi, lutkarske i dramske predstave za djecu potiču razvoj spoznaje, socio-emocionalni razvoj, razvoj govora i komunikacije, mašte i igre. Utjecaj priče na razvoj djeteta poznat je odavno, a svatko od nas sjeća se bar jedne priče iz svog djetinjstva.

Glazba je ...ljepota, čarolija, uživanje, osjećaj, ljubav, duhovni život, moć, snaga, inspiracija, sloboda, umijeće, svemir, pokret, igra, odgoj, ... i još više, mnogo više. Glazba je sve ono što se ne može izreći, a živi u čovjeku i izvan njega (Sam, 1998:6).

2. GLAZBA

Prema Majsec-Vrbanić (2008) glazba je neverbalna komunikacija prisutna u ljudskoj svijesti od pamtivijeka. Glazba je umjetnost čiji je medij zvuk koji se odvija u određenom vremenu. Izražava se pjevanim i/ili sviranim tonovima, šumovima, raznim zvukovima i tišinom između njih. Ostvaruje se tonovima i šumovima organiziranim u tonske sustave, koji variraju prema sredini i razdoblju u kojem se pojavljuju.

Manasteriotti (1987) piše da je glazba umjetnička disciplina čiji je materijal zvuk, dok djela grčke i rimske antike te srednjeg vijeka, definiraju glazbu i kao znanost i kao umjetnost. I u današnje vrijeme u raznim izvorima možemo pronaći različite definicije glazbe. Samim time možemo dokazati da je glazba već stoljećima predmet proučavanja mnogih znanstvenika i nikada nitko nije negirao čudesnu snagu djelovanja glazbe na čovjeka.

Muzika je umjetnost koja tonovima odražava čovječe osjećaje, misli i doživljuje (Manasteriotti, 1987:7).

Glazba je danas u našim životima prisutnija više nego ikada i nismo primorani odlaziti na posebna mjesta kako bismo u njoj uživali. Okružuje nas u vlastitom domu, automobilu, trgovačkom centru i djeluje poput kulise koja se uvukla u naše živote. Trebali bismo više pažnje posvetiti glazbi koja snagom svog izraza djeluje odgojno.

„Glazba nastaje iz čuvstva i poput kozmičkog oceana zapljuskuje valovima uvale naših osjetila, naplavljuje, odnosi i ponovno vraća nova čuvstva, možda one iste radosne začuditosi koje su iznjedrile i oblikovale misli jednog Aristotela, Blocha, Beethovena, ali i prve misli malog djeteta koje je, potaknuto glazbom, počelo upoznavati svoju najbližu okolinu“ (Majsec-Vrbanić, 2008:7).

2.1. Sastavnice glazbenih djela

Glazbeni elementi kojima se glazba kao umjetnost izražava jesu ton i ritam, koji su temeljni izražajni elementi. No ton i ritam upotpunjeni ostalim elementima: mjera, melodija, harmonija, tempo, dinamika, agogika i oblik, čine osnovu glazbenog izraza. (Sam, 1998:11-22)

Ton nastaje pri pravilnom titranju nekog elastičnog tijela, kao što su glasnice ili glazbalo. Četiri osnovna svojstva po kojima se ton razlikuje od svakog drugog zvuka ili šuma jesu: visina, jačina, trajanje i boja tona. Visina tona bitni je čimbenik u razvoju glazbenog sluha. Djeca u igri uživaju oponašati svojim glasom različite boje tonova, bez obzira na njihov izbor. (Sam, 1998:12-13)

Prema Sam (1998.) izmjena i nizanje tonova različita trajanja zove se ritam. Ritam je puls i životna snaga melodije i kostur harmonijske izgradnje koji daje karakter glazbi. Ritam može postojati sam bez drugih glazbenih elemenata, ali glazba bez ritma ne može biti. (Manasteriotti, 1987:11)

Djeci je prihvatljiv jednostavan, ali ipak raznolik ritam. S takvim se ritmom treba započeti razvoj osjećaja za ritam. Brojalica je univerzalni glazbeni sadržaj za razvoj glazbenog ritma, sluha i glazbenog pamćenja. (Sam, 1998:15-16)

Mjera ili metar se kao glazbeno izražajno sredstvo očituje u interpretaciji kompozicije. Neki su tonovi u melodiji jače naglašeni, a neki slabije. Mogu se izmjenjivati u većim ili manjim skupinama, a tijek njihove izmjene zove se glazbeni metar. Ona gotovo neprimjetna izmjena istaknutih i manje istaknutih dijelova (doba) stvara utisak jasnoće i preglednosti glazbe. (Manasteriotti, 1987., Sam, 1998.)

Melodija je po definiciji slijed tonova različite visine i različitog trajanja. Melodija sadrži sva svojstva tona (visina, jačina, trajanje i boja), mjeru, ritam, intervale, ljestvicu, tonalitet, harmoniju, tempo, dinamiku i agogiku, a može biti vokalna i instrumentalna. (Sam, 1998:16-17)

Glazbu je veoma teško sasvim točno kategorizirati zbog njene kompleksnosti, no veće se podjele mogu napraviti.

2.2. Podjela glazbe prema načinu izvođenja

Vokalna je glazba, glazba koju izvodi ljudski glas: dječji, ženski ili muški (Sam:1998:35).

Teško je točno utvrditi godinu nastanka vokalne glazbe. Prema nekim istraživanjima ona postoji od samih početaka postojanja ljudskog roda, a ljudski je glas prvi dostupni instrument kojim se čovjek mogao koristiti. Mnogi se slažu da je ljudski glas najsavršenije glazbalo koga niti jedno od poznatih glazbala ne može nadmašiti, neovisno o raznolikosti njihovih boja tona. Prema tome što se vokalna glazba odnosi na pjevačku umjetnost i izvodi se ljudskim glasom, možemo reći da je vokalna glazba pjevanje. Vokalne skladbe mogu biti pisane za jednog ili više pjevača, za manje ili veće skupite pjevača, pjevački zbor.

Prema Manasteriotti (1987) pjesma koja odgovara glazbenim mogućnostima djece predškolske dobi ima ove osobine: pjevnu i pristupačnu melodiju, po mogućnosti u narodnom duhu, u kojoj se tonovi nižu pretežno postepeno, bez čestih i velikih intervalskih skokova, bez kromatskih pomaka, jednostavnog, ali čvrstog i jasnog ritma, umjerenog tempa koji omogućava pravilno pjevanje i jasan izgovor riječi.

Pjesmom, odnosno glazbom, moguće je potaći dijete na fizičku aktivnost, zatim na smirenje ili intelektualni napor. Pjevanje potiče dijete na sve one djelatnosti koje mu omogućuju zadovoljavanje trenutačnih potreba ili neku trajniju zaokupljenost (Sam, 1998:38).

Glazbu koja se izvodi na instrumentima nazivamo instrumentalna (Sam, 1998:40).

Razvoj instrumentalne glazbe usko je povezan s povijesnim usavršavanjem i razvojem pojedinih glazbala. Poznata je od najstarijih civilizacija i do danas je prošla mnoge oblikovne i strukturne promjene. Svoj iskorak prema samostalnosti (instrumentalna glazba bila je pratitelj pjevanju) doseže tek nakon procvata vokalnog višeglasja, u doba glazbenog baroka, a svoj vrhunac doživljava u doba romantizma (19. st). Svaka je njezina vrsta u pojedinom razdoblju obilježena posebnim stilskim značajkama. Dvadeseto je stoljeće obilježeno korjenitim promijenama u glazbi, a one su najizraženije upravo u instrumentalnoj glazbi koja koristi novo zvukovlje te sintetičke tonove.

Instrumentalna se glazba javlja kao solistička ili za solo-instrument, kao komorna (pisana za mali broj instrumenata) i orkestralna glazba. Orkestar čine skupine različitih instrumenata koji istodobno izvode skladbu. Današnji orkestralni instrumenti svrstavaju se u četiri temeljne skupine: puhački instrumenti, gudački instrumenti, udaraljke i žičani instrumenti (Sam, 1998:40-45).

Suvremeni njemački skladatelj Karl Orff uveo je u glazbeni odgoj djece naročit instrumentarij koji odgovara mogućnostima djece, a u njegovim djelima za djecu temeljni je element glazbe ritam. Rojko (2004) tvrdi da je Orff želio glazbu prilagoditi djeci te im omogućiti sviranje na jednostavnim instrumentima, individualno i skupno. Zahtjevao je da se koriste prava glazbala, a ne igračke. Prvi instrument koji je dostupan svima je vlastito tijelo (ruke, noge, prsti). Dijete time može improvizirati i proizvoditi razne zvukove pljeskanjem, lupkanjem, pucketanjem, tapkanjem i sl.

Vokalno-instrumentalna glazba nastaje kada se glazbeno djelo izvodi glasom i instrumentima. Primjeri vokalno-instrumentalne glazbe su: pjesma, ako je popraćena instrumentima, musical, opera, opereta, kantata, oratorij..

2.3. Apsolutna glazba i programna glazba

Od 19. stoljeća apsolutna glazba je naziv za tzv.čistu instrumentalnu glazbu, klasičnu sonatu, simfoniju, fugu, lišenu izvanglazbenog sadržaja. ¹

U glazbi koju klasificiramo kao apsolutna glazba umjetnička djela svojim naslovom ne otkrivaju autorovu zamisao, a najčešće nose samo oznake za tempo, oblik kompozicije i sl.

Programnom glazbom nazivamo sva instrumentalna djela stvorena na temelju određenog izvanglazbenog sadržaja. Programno glazbeno djelo ima određen naslov,

¹ <http://www.hrleksikon.info/definicija/apsolutna-glazba.html> Pristupljeno 7. lipnja 2014.

a razvojem glazbenih misli upravlja sadržaj programa. Kao posebna grana razvila se u 19. stoljeću.²

Programnost se u glazbi može izraziti na više načina, među kojima se dva bitno razlikuju jedan od drugoga. Prvi i ujedno najjednostavniji je tonsko slikanje, oponašanje zvučnih pojava iz prirode i života. Drugi oblik programske glazbe je obrada nekog izvanglazbenog sadržaja čisto glazbenim jezikom, oslobođeno od konkretnih asocijacija koje izaziva oponašanje zvukova; skladatelj prenosi u glazbu raspoloženja koja doživljava u vezi sa tim vanjskim sadržajem. U tom se slučaju često služi simbolima, koji nisu element tonskog slikanja, već glazbeni motivi, uslovno vezani za neku pojavu ili raspoloženje (Muzička enciklopedija, 1977:130).

U ovu glazbenu skupinu uvrštavamo i uglazbljene priče.

² <http://www.hrleksikon.info/definicija/programna-glazba.html> Pristupljeno 7. lipnja 2014.

3. UGLAZBLJENE PRIČE

Glazba i bajke su, prema Rodariju (Lenzi, 2004), fantastična kombinacija koja može aktivirati maštu i postati polazište za mnoge kreativne i rekreativne edukativne aktivnosti. Bajka nije samo pripovijedanje, nego doživljaj u kojem su objedinjeni govorni elementi, pokret i mimika u skladu sa sposobnošću osobnog uključivanja djece. Kad se bajci pridruži glazba doživljaj je pojačan, udvostručen; zvukovi dodaju niz tajanstvenih i neopipljivih senzacija, sposobnih da pobude osjećaje i stanje uma koje samo naracija priče pobuđuje djelomično. Prema Lenzi (2004) Bajka i glazba se privlače jer, možda, obje dopuštaju dvojako iščitavanje sadržaja: površinsko-vodoravno (vremenski aspekt priče, sadržaj i vremenski aspekt slijeda tonova, melodija) i dubinsko-okomito (zaplet bajke s digresijama, komentarima i harmonijski aspekt glazbe sa svojom simboličkom vrijednošću). U procesu stvaranja jedne uglazbljene priče glazba preuzima čarobnu funkciju usklađivanja i uobličavanja mašte i povezivanja fantazije sa željenim izričajem. Takva glazba nije „samo“ glazba: ona je uvijek povezana sa predloženim riječima i slikama same priče. Ona nastaje izborom i klasifikacijom zvučnih materijala, međusobno povezanih, u slobodnoj i kreativnoj obradi i istraživanju sadržaja priče (Lenzi, 2004)

Najrašireniji oblik muziciranja kod najmlađih je upravo pjevanje. Pjesma je važna za svestran razvoj djeteta. Ona u djeci izaziva emocije, potiče raspoloženje u raznim aktivnostima te stvara pozitivnu atmosferu koja je djeci potrebna. Pjesmu kao cjelinu sačinjava poezija i glazba. Za rad s djecom biraju se pjesme koje imaju umjetničku i odgojnu vrijednost, zbog toga što takva pjesma može djelovati na dječje emocije, odgajati umjetnički ukus i formirati pozitivne osobine karaktera. Odgojnu vrijednost ima ona pjesma čiji tekst odražava pravilan odnos prema ljudima i okolini. Interes kod djece predškolske dobi u pjesmama zaokupi najviše tekst pjesme, koji im omogućava da shvate njezin sadržaj. Prednost se daje pjesmama s jednostavnim, jasnim, djeci razumljivim tekstom, koji uz sve to ima i umjetničku vrijednost. Često se iz teksta pjesme može sastaviti priča koja će se ispreplesti pjevanjem pjesme. Sadržaj priče održava interes kod djece i omogućava da se pjesma ponovi nekoliko puta, bez da djeca pri tome osjećaju dosadu ponavljanja. Na taj način djeca pjesmu lakše usvajaju i brže pamte (Manasteriotti, 1987:116-125).

3.1. Peća i vuk

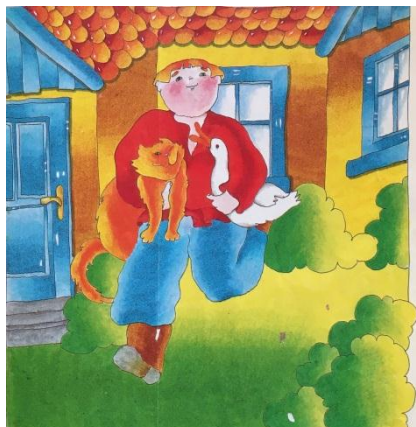
Sergej Sergejevič Prokofjev rođen je 1891. u Ukrajini, a umro 1953. u Rusiji. Bio je skladatelj, dirigent i pijanist. Poput Mozarta i on je u najranijoj dobi pokazao sklonost za glazbu. Prvu je skladbu za glasovir skladao u dobi od pet godina, a prvu operu u dobi od devet godina.

Od 1904. do 1914. pohađao je Konzervatorij u Sankt Peterburgu, diplomirao je kompoziciju, glasovir i dirigiranje. Boravio je u Londonu, SAD-u te se nakon toga preselio u Pariz. Boravak u Francuskoj bilo je njegovo najplodnije stvaralačko razdoblje. Po povratku u SSSR živio je i djelovao u Moskvi. Skladao je mnoga instrumentalna i vokalno instrumentalna djela, sonate, koncerte, simfonije, balette, opere te filmsku glazbu. Smatra ga se jednim od najvećih ruskih skladatelja XX. stoljeća. Jedan je od najistaknutijih modernih skladatelja simfonija.

Prokofijev je 1936. za Dječje kazalište u Moskvi skladao simfonijsku priču za djecu *Peća i vuk*. Skladana je za orkestar i solistu-pripovjedača. Autor teksta priče je sam Prokofijev. Namjera je bila da se oplemenjuje glazbeni ukus djece već u predškolskoj dobi. Upravo je ta inovacija Prokofijeva potaknula da djelo sklada u veoma kratkom vremenskom roku. Djelo *Peća i vuk* doživjelo je trenutni uspjeh i bilo prihvaćeno od djece diljem svijeta. To je glazba za prve susrete mlade publike s klasičnom glazbom i velikim orkestrom, a opet dovoljno sofisticirana da se uživa i od strane odraslih osoba.

Posebice je prilagođena i namijenjena djeci od 4 do 9 godina.

Slika 1. Ilustracija Branke Četković iz slikovnice *Peća i vuk* prema muzičkoj priči Sergeja Prokofijeva „Peća i vuk“

Izvor: Pervan-Plavec, 1991.

Priča govori o hrabrom dječaku Peći koji je odlučio uhvatiti vuka. Glavni likovi priče su Peća, ptičica, patka i vuk, a pojavljuju se još i mačak, djed i lovci. Skladatelj je glazbom na duhovit način svakom pojedinom instrumentu zadao ulogu i predstavio ga jednim likom iz priče. Peću predstavljaju gudački instrumenti, ptičicu predstavlja flauta, patku predstavlja oboa, vuka predstavljaju tri roga, mačka predstavlja klarinet, djedicu predstavlja fagot, a lovce veliki bubnjevi praćeni drvenim puhačkim instrumentima i trubom.

Slika 2. Ilustracija Branke Ćetković iz slikovnice *Peća i vuk* prema muzičkoj priči Sergeja Prokofijeva „Peća i vuk“

Izvor: Pervan-Plavec, 1991.

Svaki lik priče ima svoju glazbenu temu. Na taj način slušatelji će ne samo upoznati instrumente simfonijskog orkestra, već ih naučiti razlikovati po boji tona i izgledu. Najveću glazbenu ulogu naravno ima glavni junak priče Peća, kojem je skladatelj posvetio glazbu cijelog orkestra.

Skladbom *Peća i Vuk* djeca mogu slušno upoznati instrumente simfonijskog orkestra, ali i druge glazbene sastavnice. Slijede notni zapisi tema te moguća obrada tema za upoznavanje i metodičku uporabu samih tema.

Slika 3. Notni zapis teme Peće

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_and_the_Wolf

U temi Peće možemo primjetiti lakoću koraka djeteta, gotovo poskakujući hod što ga dočarava punktirani ritam i staccato. U radu s djecom predškolske dobi ovu temu možemo integrirati s kineziologijom, za gibanje djece, u vidu hoda i poskakivanja u ritmu.

Slika 4. Notni zapis teme ptičice

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_and_the_Wolf

Visoki tonovi koje izvodi flauta dočarava cvrkut ptičica i u radu s djecom predškolske dobi ovu temu možemo koristiti za obradu prepoznavanja visokih tonova u odnosu na niske tonove.

Slika 5. Notni zapis teme patke

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_and_the_Wolf

Za temu patke Prokofijev se služi kromatikom. Melodija postupno silazi i potom postupno uzlazi, skladatelj koristi skok i ponovno koristi silaznu kromatiku. Ovim postupcima kao da želi dočarati geganje patke. Geganje u motoričkom smislu možemo također zatražiti od djece predškolske dobi integrirajući tako glazbu i kineziologiju.

Slika 6. Notni zapis teme vuka

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_and_the_Wolf

Tema vuka je u sporom tempu. U radu s djecom predškolske dobi ovu temu možemo koristiti za prepoznavanje sporog tempa u odnosu na brzi tempo teme ptičice.

Slika 7. Notni zapis teme mačka

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_and_the_Wolf

Šuljanje mačke dočarano je razigranom temom sa staccatom. Nju također, u radu, možemo integrirati sa sportskim aktivnostima.

Slika 8. Notni zapis teme djeda

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_and_the_Wolf

U temi djeda skladatelj se koristi sličnim ritmičkim obrascem kao za temu dječaka Peće – punktiranim ritmom, no, u ovom slučaju tempo je spor, *Poco piu' andante*. Slušajući temu djeda u odnosu na tempo teme Peće, djeca mogu usporediti tempo i čuti razliku između sporog i umjereno brzog tempa (*Andantino*).

Slika 9. Notni zapis teme lovaca

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_and_the_Wolf

Lovci su predstavljeni uzlaznom melodijom kojom skladatelj dočarava mogući izlaz iz neugode i opasnosti koju predstavlja vuk te pozitivan ishod dramatične situacije.

Priča završava paradom prema zoološkom vrtu. Time predpostavljamo da su svi likovi stigli do zoološkog vrta te da je završetak priče jednostavan i sretan. Prokofijev je ipak želio kraj priče ostaviti otvorenim te tako potaknuti slušatelje na razmišljanje što se dalje dogodilo sa vukom i patkom. Pitanja koja se mogu postaviti na kraju djela jesu: „Hoće li patka ikada pobjeći iz vukova trbuha? Ako je odgovor da, zašto da? Hoće li se nešto dogoditi na putu do zoološkog vrta? Hoće li itko od likova uopće stići do zoološkog vrta?“. Svatko ima mogućnost izmisliti vlastiti kraj priče i na taj način razvijati kreativnost.

Slika 10. Ilustracija Branke Četković iz slikovnice *Peća i vuk* prema muzičkoj priči Sergeja Prokofijeva „Peća i vuk“

Izvor: Pervan-Plavec, 1991.

Sadržaji pjesama ili kompozicija u kojima se ističu moralna svojstva hrabrost, privrženost, pravednost i dr., izazivaju kod djece snažne emocije i utječu na formiranje njihovih karakternih osobina. Slušajući npr. glazbenu priču S. Prokofijeva „Peća i vuk“, djeca zaključuju da je Peća hrabar i dobar i zato je pobijedio, da se u borbi protiv zla treba udružiti, tako se Peća udružio s ptičicom i zajedno s njom pobijedio vuka. Kad se u glazbi dočarava kako je Peća ulovio vuka i vodi ga lovcima u zoološki vrt, temu Peće izvodi cijeli orkestar. Tada kod djece nastaje veliko oduševljenje i radost (Manasteriotti, 1987:22).

3.2. Ježeva kućica

Branko Ćopić rođen je u Hašani kod Bosanske Krupe 1915. godine, a smrtno je stradao 1984. godine. Osnovnu školu završio je u Hašani, a nižu gimnaziju u Bihaću. U Banja Luci je krenuo u učiteljsku školu, koju je nastavio u Karlovcu, te završio u Sarajevu. Živio je u Beogradu gdje je kasnije završio Filozofski fakultet. U vrijeme studiranja počeo je pisati za beogradski dnevni list Politika, gdje je objavio više priča. Od 1951. godine svoj život je posve podredio književnom radu.

Kao književnik, pisao je romane, pripovijetke i poeziju. Ipak, njegova najpoznatija djela su ona posvećena djeci i djetinjstvu. Ono čime se Ćopić izdvaja od ostalih pisaca dječje literature je njegov specifičan humor i mašta, te mogućnost prikazivanja nekih životnih istina djeci na sasvim drugačiji način.

Prvi je put *Ježeva kućica* objavljena 1949. godine, tekst tog izdanja jezično se razlikuje od izdanja djela koja su uslijedila, no priča je ista. Djelo *Ježeva kućica* namijenjeno je djeci. To je jedno od najpoznatijih djela Branka Ćopića za djecu. U većini izvora djelo je okarakterizirano kao pjesma, s obzirom na formu kojom je pisano. No nije greška ako *Ježevu kućicu* okarakteriziramo kao basnu u stihu. Napisana je lakim i razumljivim jezikom. Uglazbio ju je 1974. godine Hrvoje Hegedušić³, te vjerujem da je ona jedna od priča koju svi dugo pamte.

³ Hrvoje Hegedušić rodio se u Zagrebu, 13.11.1935. godine. Završio je osnovnu glazbenu školu za glasovir, a maturirao je u zagrebačkoj "Drugoј gimnaziji". Njegova je karijera glazbenika službeno započela 1957. godine, kada je osnovao "Vokalni kvintet Hrvoja Hegedušića". Umro je 1995. godine, iako je za potrebe "Digitalnog studija Lisinski" nastavio biti angažiran kao producent, aranžer i tonac. Jedan je od najpoznatijih hrvatskih šansonijera.

Slika 11. Ilustracija Vilka Glihe Selana iz slikovnice Ježeva kućica

Izvor: Ćopić, 1991.

Priča Ježeva kućica pisana u obliku zbirke pjesama u sebi sadržava 14 pjesama: *Slavni lovac*, *Lijino pismo*, *Kod lijine kuće*, *Noć*, *Rastanak*, *Potjera*, *Vuk*, *Medo*, *Divlja svinja*, *Pred ježevom kućicom*, *Pred ježevom kućicom*, *Tri galamdžije*, *Ježev odgovor* i *Kraj*.

Pjevani tekst donose različite vrste glasova i popraćen je raznim glazbalima (gitara, glasovir, električne orgulje, flauta, klarinet, truba, doboš) te zvukovima iz prirode koji su zvukovna podloga likovima iz priče. Dinamičnost priče prati razigrana melodija.

3.2.1. Analiza uglazbljene priče *Ježeva kućica*

Prva pjesma *Slavni lovac* skladana je u 2/4 mjeri u dur tonalitetu te nas brzim ritmom i veselim ugođajem uvodi svijet Ježurka Ježića i postaje njegov lajt motiv. Prve dvije pjesme su povezane instrumentalnim intermezzom. Uvodna je pjesma jednostavnog dvodijelnog oblika (A A B B). Harmonijske progresije (ne samo u ovom songu, već u cijelom djelu) analogne su onima koje nalazimo u popularnoj glazbi; u ovom slučaju to su I – II7 – V7, te zatim IV – I/6 – V – I.

Lijino pismo je song trodjelnog oblika (A B A1), kontrastirajućih dvodobnih (jež) i trodobnih (lija) dijelova. U toj je pjesmi sadržaj pisma lisice Mice skladan u trodobnoj mjeri dajući tako slušni kontrast između novog lika-lisice i Ježurke Ježića. U istoj su

pjesmi posljednja dva stiha „Ako bi usput došlo do boja/nek bude spremna obrana moja.“ uglazbljena u stilu koračnice uz zvuke trube i doboša kako bi se pojačao zvučni dojam.

Treća je pjesma u 12/8 mjeri lirskog karaktera kojeg upotpunjava duet flauti ističući tako dobrohotnost Ježurke. Tempo je u prvom djelu brži, jer opisuje ježev put do lijine kuće; drugi dio je ponešto sporiji jer opisuje statičnu scenu ručka. U zadnjim stihovima ponovo mjenja mjeru u 3/4 najavljujući slijedeću pjesmu uz zvukove udaranja čaša. Song završava repetitivnom instrumentalnom frazom na dominantni.

Song *Noć* je u 6/8 mjeri. Glas je popraćen zvukom gitare kao ritamskog glazbala te flaute koja zvukovno dočarava mir noći i huk sove. Utkan je i zvuk vjetra. Primjetan je utjecaj impresionističkog harmonijskog sloga, kojom nas autor uvodi u noćni ugođaj. Važnu ulogu ima flauta koja donosi kontrapunkt pjevačkoj dionici.

Rastanak je ponovo u brzom 2/4 mjeri uz zvuke klarineta te flaute u posljednjim stihovima gdje Jež čezne i žuri svojoj kućici. Pastoralni ugođaj je naročito podcrtan u zadnja četiri stiha, u kojima se ističe ljubav prema domu.

Recitativnim lijnim monologom Čopić nas uvodi u zaplet.

Potjera je ponovo u trodobnoj mjeri jer je glavni lik lisica čiji je lik predstavljen zvukom klarineta. Od songa *Potjere* do songa *Ježeve kućice* nailazimo na istu mjeru čime su pjesme povezane.

Slijedeća tri songa su oblikovno i harmonijski vrlo slični.

Pjesma *Vuk* ima sasvim drugačiji karakter, pomalo zastrašujući. Hegedušić u pratnju uvodi doboš, glasovir, trubu za opis vuka i njegove čudi i klarinet za lisicu.

Medo je predstavljen saksofonom, a *Divlja svinja* trombonom.

Pred ježevom kućicom je ponovo dočarano smirenje kako bi glazbom dočarao toplinu Ježurkina doma. Pastoralni song (s flautom koja donosi kontrapunkt) koji opisuje ljubav prema domu. Odlikuje ga slobodni oblik s govorenim dijelovima, uobičajen je za formu mjuzikla.

U pjesmi *Tri galamdžije* djeca mogu upoznati i višeglasje. Cijeli instrumentarij u songu sudjeluje u kulminaciji glazbenog sadržaja priče, dok je ježev odgovor harmonijska i melodijska reminiscencija prvog songa.

U songu *Kraj* objedinjuju se sva glazbala u veseloj melodiji i brzom ritmu dajući tako i zvukovno sretan kraj priči.

Slika 12. Ilustracija Vilka Glihe Selana iz slikovnice Ježeva kućica

Izvor: Ćopić, 1991.

Brzi tempo i vedri karakter zajedno s kompletnim instrumentarijem podcrtavaju kabaretski karakter djela, koji je više nego primjeren dječjem uzrastu. Vrlo slični melodijsko – harmonijski obrasci (te naročito varirani stihovi s početka) ovdje su prisutni kako bi pridonijeli logičnoj zaokruženosti cjeline.

4. AKTIVNOST UGLAZBLJENE PRIČE U DJEČJEM VRTIĆU

Pažnja i koncentracija kod djece u prvim godina života je kratkotrajna, stoga upoznavanje s glazbenim djelima treba biti primjereno dječjoj dobi i u skladu s njihovim interesima. Za upoznavanje raznih glazbenih elemenata koriste se glazbene igre. Glazbene igre mogu i ne moraju imati neki sadržaj, poput priče ili bajke. One su po konstrukciji jednostavne ili složene.

Dječja glazbena znatiželja u potpunosti je zadovoljena kada ono može ne samo čuti izvor tona ili zvuka, već ga i vizualno upoznati. Najbolje je ono rješenje kad dijete u naravi upozna glazbalo. Dječji su doživljaji i spoznaja tada u potpunosti ostvareni (Sam, 1998:41).

4.1. Simfonijska priča za djecu *Peća i vuk* Sergeja Prokofijeva

Aktivnost se održala u dječjem vrtiću „Monte Zaro“ u mješovitoj skupini od 3 do 6 godina. U skupini je upisano 23 djece, od toga 12 dječaka i 11 djevojčica. Nema djece s teškoćama u razvoju. Na aktivnosti je sudjelovalo 21 dijete.

Tema: Slušanje simfonijske priče *Peća i vuk* Sergeja Prokofijeva i upoznavanje novog instrumenta vezanog uz priču (flauta)

Oblik rada:

- Frontalni rad
- Grupni rad

Metode rada:

- Metoda razgovora
- Metoda usmenog izlaganja
- Metoda aktivnog i analitičkog slušanja glazbe

- Metoda demonstracije

Cilj:

- Motivacija djece za rad
- Razvoj interesa za klasičnu glazbu
- Razvoj slušne percepcije glazbenih elemenata i motiva
- Razvoj glazbenog pamćenja
- Upoznavanje djece s drvenim puhačkim instrumentom – flauta

Zadatci:

Odgojni:

- Stvaranje vedrog raspoloženja te pozitivnog i ugodnog ozračja u skupini
- Razvijanje interesa i želje za rad
- Razvijanje ljubavi prema glazbi
- Razvijanje oslobađanja unutarnjih snaga i sposobnosti putem glazbene umjetnosti

Obrazovni:

- Razvijanje sposobnosti estetskog uživanja u tonskom volumenu
- Razvijanje sposobnosti uživanja u ritmičkim odnosima
- Razvijanje sposobnosti u uživanju u dinamičkim ponavljanjima tempa i glazbenih motiva
- Usvajanje znanja o drvenom puhačkom instrumentu
- Razvijanje sposobnosti razlikovanja glazbenih motiva i zvukova pojedinog lika iz priče

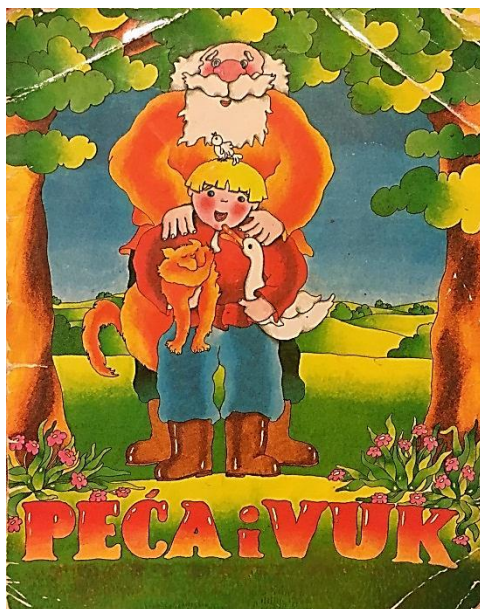
Funkcionalni:

- Razvijanje sposobnosti slušnog zamjećivanja tonских odnosa
- Razvijanje sposobnosti slušnog prepoznavanja instrumentalnih boja
- Razvijanje sposobnosti praćenja dinamičkih različitosti
- Razvijanje sposobnosti praćenja raznolikosti tempa

Sredstva i poticaji:

- Slikovnica prema muzičkoj priči Sergeja Prokofijeva *Peća i vuk*
- Zvučni zapis simfonijske priče *Peća i vuk* s hrvatskim naratorom
- Realne slike instrumenata koji se pojavljuju u priči
- Instrument (flauta)
- Kratki notni zapisi tema svakog lika

Slika 13. Ilustracija Branke Četković iz slikovnice *Peća i vuk* prema muzičkoj priči Sergeja Prokofijeva „Peća i vuk“

Izvor: Pervan-Plavec, 1991.

Aktivnosti koje su prethodile:

- Slušanje simfonijske glazbene priče *Peća i vuk* S. Prokofijeva dan uoči same aktivnosti u vrijeme pripreme za popodnevni odmor.
- Slušanje glazbene priče tijekom popodnevnog odmora

TIJEK AKTIVNOSTI:

Uvodni dio:

Djecu sam posjela na tepih u formaciji polukruga. Sebi sam ispred njih postavila malu stolicu i stol. Na stol sam postavila nosač zvuka u kojem je bio zvučni zapis simfonijske priče, slikovnicu *Peća i vuk*, realne slike instrumenata koji se pojavljuju u priči, kutiju u kojoj je flauta i notne zapise. Prije čitanja slikovnice svi smo zajedno pogledali stranu na kojoj su predstavljeni likovi i instrumenti koji ih u zvučnom zapisu predstavljaju. Uz predstavljanje svakog lika pokazala sam djeci realnu sliku instrumenata. Pročitala sam im slikovnicu *Peća i vuk* kako bi se podsjetili priče. Tijekom čitanja pokazivala sam im ilustracije iz slikovnice. Upitala sam ih je li im se slikovnica svidjela. Većina je odgovora bila potvrdna. Primjetila sam da nestrpljivo čekaju da vide što se to krije u crnoj kutiji na stolu, pa sam ih upitala znaju li oni što se to krije u kutiji. Odgovori su bili različiti i maštoviti. Napokon sam otvorila kutiju, djeca su sa svojih mjesta krenula prema meni jer su željela dodirnuti instrument. S obzirom na krhost instrumenta objasnila sam im kako se moraju vratiti na mjesto kako bi svi mogli dobro vidjeti i čuti što se to sjaji iz kutije. Kada su se djeca smirila predstavila sam im flautu. Bilo im je neobično kako je instrument rastavljen na tri dijela. Pokazivala sam im jedan po jedan dio flaute. Prvo glavu koja je s jedne strane zatvorena i na njoj se bočno nalazi plosnati usnik koji ima otvor i služi da se puhanjem dobije ton. Puhнула sam u rupu nekoliko puta, držeći otvor na glavi naizmjenično otvoren i zatvoren kako bih dobila dva najjednostavnija različita zvuka koja se mogu dobiti puhanjem samo u glavu flaute. Zatim sam im pokazala tijelo flaute, najduži dio na flauti na kojem se nalazi i najveći broj rupa i tipki. Na kraju sam im pokazala zadnji dio flaute koji se naziva noga, na njemu se nalazi još nekoliko dodatnih rupa i tipki i cijev je otvorena na kraju. Svi smo zajedno ponovili dijelove flaute, a zatim sam im pokazala kako se dijelovi spoje. Djeca su odmah primijetila kako dijelovi instrumenta imaju naziv kao i dijelovi ljudskog tijela (glava, tijelo, noga). Većinu je djece to zaintrigiralo i time zadržalo pozornost na aktivnosti.

Središnji dio:

Sa sastavljenom flautom prošla sam pored svakog djeteta kako bi joj mogli nježno dotaknuti tipke i vijke ukoliko to žele. Svako je dijete u skupini dotaknulo instrument i držali su se toga da budu nježni i da se ne guraju preko reda. Radi higijenskih razloga i vremena trajanja aktivnosti nisam im mogla dopustiti da pokušaju puhnuti u instrument. Izvadila sam notne zapise. Rekla sam im da zatvore oči i da se prisjete što smo prije govorili o likovima iz priče i instrumentima. Prvo sam im odsvirala temu ptičice s obzirom da je flauta instrument koji baš nju predstavlja. Upitala sam djecu znaju li koji su to lik čuli. Svi su u glas odgovorili: pticu! Nakon toga odsvirala sam im temu Peće, većina je djece pogodila o kojem se liku radi. Slijedio je mačak. Jedan je dječak odmah pogodio o kojem se liku radi iako je tema svirana na instrumentu drugačijeg zvuka nego što je to u simfonijskoj priči. Odsvirala sam još i gusku i vuka na flauti. Nekolicina djece pogodila je o kojim se likovima radi. Pošto temu lovaca nisam mogla odsvirati na flauti nabrojali smo što smo sve čuli i zaključili zajedno da možemo lovce glumiti svi zajedno pljeskanjem koje glumi velike bubnjeve. Pljesnuli smo nekoliko puta zajedno. Na njihov zahtjev još sam im jednom odsvirala sve teme likova na flauti.

Završni dio:

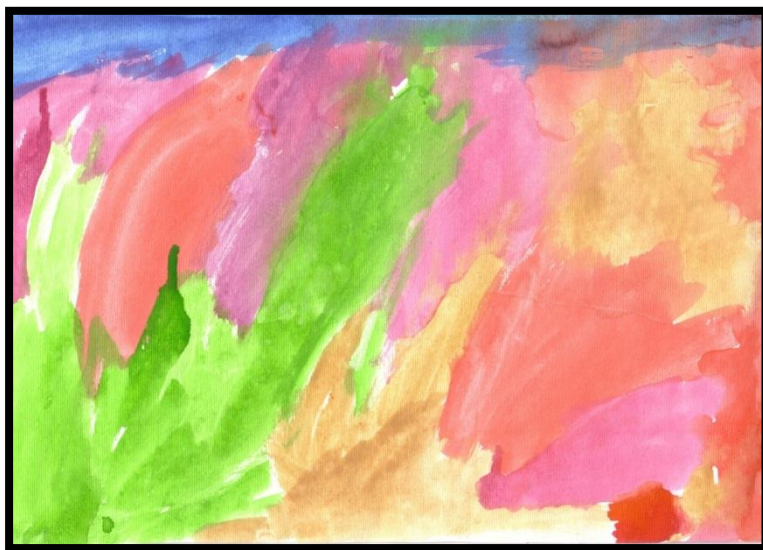
Za kraj aktivnosti ponovili smo dijelove instrumenta s kojim su se većina djece po prvi puta susrela, likove iz priče i nazive instrumenata koji ih predstavljaju. Djeci sam za kraj ponudila slušnu igru „Reci koji lik sad čuješ“ i likovni kutak u kojem mogu vodenim bojama izraziti svoj osjećaj prema simfonijskoj pjesmi. Većina djece odabrala je likovnu ekspresiju, no nekoliko djevojčica se odlučilo za slušnu igru. Veoma su se zabavljale pored nosača zvuka nestrpljivo iščekujući koju će glazbenu temu čuti. Tijekom cijele igre su se smijale i jedna drugoj govorile likove. Jedna je djevojčica rekla kako joj je ovo baš predivno. Djeca koja su odabrala likovni kutak jako su dobro shvatila kako bi se trebala izraziti bojom na papiru te sam od njih dobila veoma zanimljive radove. Djeca su nakon završetka likovnog rada došla do mene te su mi objašnjavala što su nacrtala, koja boja predstavlja kojeg lika i sl. Upitali su mogu li ostatak dana slušati simfonijsku priču dok se igraju.

Zaključak:

Cilj aktivnosti bio je motivirati djecu na slušanje klasične glazbe, razvoj slušne percepcije glazbenih elemenata i motiva i upoznavanje s drvenim puhačkim instrumentom flautom. Uzimajući u obzir dob djece smatram da je zbog trajanja glazbenog djela dobro to što su djeca djelo u cijelosti poslušala dan prije same aktivnosti. Odlično su dobro upamtili dijelove instrumenta kojeg smo učili, a nekolicina starije djece dobro je prepoznavala glazbene teme likova iz priče. Cijelo su vrijeme bili zainteresirani za rad i poslušni. Iznenadilo me da je dječak koji je inače veoma nemiran bio izvrstan cijelu aktivnost i još se k tome samostalno opredijelio da se likovno izrazi na kraju aktivnosti.

Nisam se bojala da se djeci aktivnost neće svidjeti jer sam znala da će mnogima ovo biti prvi susret s flautom. Najčešće na glazbenim aktivnostima uče pjevati pjesme tako da je ovakva aktivnost bila nešto posve novo za njih. Zvuk flaute ih je očarao, a posebno im se svidjelo kada sam im svirala teme likova iz priče. Komentirala su kako im se ptičica najviše sviđa radi visokih tonova. Za flautu su zbog njenog zvuka i srebrne boje govorili: „Kao čarobna je!“

Slika 14. Dječja likovna ekspresija nakon slušanja simfonijske priče *Peća i vuk*,
akvarel

Izvor: djevojčica, 5,0 god., 2013.

Djevojčica je izrazila da zelena boja predstavlja Peću, crvena i ružičasta predstavljaju ptičicu, žuta patku i zelena mačka.

Slika 15. Dječja likovna ekspresija nakon slušanja simfonijske priče *Peća i vuk*,
akvarel

Izvor: dječak, 3,2 god., 2013.

Dječak je izrazio kako je nacrtao strašnog vuka.

Slika 16. Dječja likovna ekspresija nakon slušanja simfonijske priče *Peća i vuk*,
akvarel

Izvor: djevojčica, 4,6 god., 2013.

Djevojčica je na crtežu osim boja koje predstavljaju likove (plava Peća, smeđa lovce, crvena djedica i zelena mačak) prikazuje i siluete lika vuka, ptice i sunca.

Slika 17. Dječja likovna ekspresija nakon slušanja simfonijske priče *Peća i vuk*,
akvarel

Izvor: dječak, 3,8 god., 2013.

Dječak je na crtežu prikazao vuka koji je ulovio patku.

Slika 18. Dječja likovna ekspresija nakon slušanja simfonijske priče *Peća i vuk*,
akvarel

Izvor: dječak, 4,10 god., 2013.

Dječak je nacrtao lik Peće.

Slika 19. Dječja likovna ekspresija nakon slušanja simfonijske priče *Peća i vuk*,
akvarel

Izvor: djevojčica, 5,9 god., 2013.

Djevojčica je nacrtala Peću u igri s ptićicom i mačkom.

5. ZAKLJUČAK

Okruženje u kojem se dijete svakodnevno nalazi obiluje zvukovima, šumovima i tonovima. Temu ovog rada odabrala sam upravo zato što spaja meni osobno dvije prekrasne umjetnosti, glazbu i priču. Obje uglazbljene priče poznajem od radnog djetinjstva i dan danas ih ponekad zapjevušim ili zažviždim.

U radu osim teorijskog dijela prikazana je i jedna od uglazbljenih priča i u praksi. Smatram da su djeca u današnje vrijeme sve više okružena sintetičkim zvukovima koje donose novi popularni glazbeni pravci potaknuti razvojem tehnologije. Potaknuta tom misli logičan je odabir bila simfonijska priča Peća i vuk Sergeja Prokofijeva koja je posebno namijenjena dječjoj dobi izvođena na instrumentima koji imaju plemenit zvuk. Tijekom aktivnosti djeca su vizualno i slušno upoznala glazbeni instrument flautu, što ih je dodatno zaintrigiralo.

Odgojitelji su osobe koje djeci predstavljaju glazbu u najranijoj dobi te samim time utječu na formiranje glazbenog ukusa djece. Glazbom pobuđujemo dječju maštu i kreativnost, a najljepše je vidjeti da djeca uživaju u tome.

Iz analize dviju uglazbljenih priča otkrivamo da se, osim za potrebe glazbene kulture (terminologija, upoznavanje i uočavanje glazbenih sastavnica), mogu integrirati za učenje drugih pojmova i pojava okoline, prirode i društva. Nadalje, slušanje ih potiče na razvijanje apstraktnog mišljenja i likovnog kreativnog podražaja, što nam potvrđuju priloženi likovni dječji radovi.

Beethoven je rekao da je glazba otkriće veće od sve mudrosti i filozofije – oplemenjuje i usrećuje čovjeka i razvija u njemu ljubav ne samo prema lijepom nego i prema zajednici.⁴

⁴ Reich, T. (1960.) *Muzička čitanka*. Zagreb: Školska knjiga.

6. LITERATURA

xxx (1977.) *Muzička enciklopedija*. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod.

Ćopić, B. (1991.) *Ježeva kućica.*, Zagreb: Naša djeca.

Habuš Ronjčević, S. (2014.) *Neke suvremene uloge odgojitelja u glazbenom odgoju djece rane i predškolske dobi, Magistra ladertina, Vol.9 No.1*, Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja.

Lenzi, P. (2004.) *Musica e fiaba: riflessioni, percorsi e proposte didattiche.*, Pisa: Edizioni ETS

Kermek-Sredanović, M. (1991.) *Književno-scenski odgoj i obrazovanje mladih*. Zagreb: Školska knjiga.

Majsec-Vrbanić, V. (2008.) *Slušamo, pjevamo, plešemo, sviramo: poticanje glazbom: priručnik*. Zagreb: Udruga za promicanje različitosti, umjetničkog izražavanja, kreativnosti i edukacije mladeži „Ruke“.

Manasteriotti, V., (1981.) *Prvi susreti djeteta s muzikom, priručnik za roditelje i sestre odgajateljice u dječjim jaslama*. Zagreb: Školska knjiga.

Manasteriotti, V. (1982.) *Zbornik pjesama i igara za djecu*. Zagreb: Školska knjiga.

Manasteriotti, V. (1987.) *Muzički odgoj na početnom stupnju*. Zagreb: Školska knjiga.

Miočić, M. (2012): *Kultura predškolske ustanove u svjetlu, glazbenih kompetencija odgojitelja, Magistra ladertina, Vol.7 No.1*, Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja.

Motte-Haber, H. (1991) *Psihologija glazbe*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Pervan-Plavec, M. (1991.) *Prema muzičkoj priči Sergeja Prokofijeva Peća i vuk*, Zagreb: MLADOST.

Petrović, T. (2010.) *Nauk o glazbenim oblicima*. Zagreb: Hrvatsko društvo glazbenih teoretičara.

Potkovic-Endrighetti, M. (2002.) *Metoda Suzuki: japanska metoda ranog glazbenog odgoja*. Labin: Mathias Flacius.

Radetić-Pajić, M., Gortan-Carlin I. P. i Hauser, M. (2014.) Glazba i dijete iz disfunkcionalne obitelji u dječjem vrtiću: prilog muzikoterapiji. *Zbornik radova s Međunarodnoga znanstvenog skupa Dijete i estetski izričaji*. Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja.

Reich, T. (1960.) *Muzička čitanka*. Zagreb: Školska knjiga.

Rojko, P. (2004.) *Metodika glazbene nastave*. Zagreb: Jakša Zlatar.

Sacks, O. (2012.) *Muzikofilija: Priče o glazbi i mozgu*. Zagreb: Algoritam.

Sam, R. (1998.) *Glazbeni doživljaj u odgoju djeteta*. Rijeka: Glosa, d.o.o.

<http://www.roditelji.hr/obitelji/zdravlje/utjecaj-glazbe-na-djecji-razvoj/> Pristupljeno 5. lipnja 2014,

<https://www.bib.irb.hr/694159> Pristupljeno 17. lipnja 2017.

<http://proleksis.lzmk.hr/28092/> Pristupljeno 17. lipnja 2017.

<http://www.hrleksikon.info/definicija/apsolutna-glazba.html> Pristupljeno 17. lipnja 2017.

<http://www.klinfo.hr/dogadjanja/simfonijska-bajka-peca-vuk/> Pristupljeno 8. kolovoza 2015.

<http://www.klinfo.hr/djeca-2/skolarci/utjecaj-glazbe-na-razvoj-emocije-i-socijalne-vjestine-kod-djece/> Pristupljeno 8. kolovoza 2015.

<https://www.teatar.hr/96200/petar-i-vuk/> Pristupljeno 8. kolovoza 2015.

https://en.wikipedia.org/wiki/Peter_and_the_Wolf Preuzeto 15. rujna 2018.

<http://www.zgf.hr/pricam-ti-pricu-kroz-glazbu-peca-i-vuk-za-nasu-najmladu-publiku/> Pristupljeno 8. kolovoza 2015.

<http://www.philtulga.com/Peter.html> Pristupljeno 8. kolovoza 2015.

<http://saznajlako.com/2014/07/26/jezeva-kucica-branko-copic/> Pristupljeno 8. kolovoza 2015.

<http://znakoviporedputa.com/poezija/805-je%C5%BEeva-ku%C4%87ica-branko-%C4%87opi%C4%87> Pristupljeno 7. svibnja 2016.

<http://riznicasrpska.net/knjizevnost/index.php?topic=418.0> Pristupljeno 7.svibnja 2016.

<http://www.dira.hr teme/vaznost-djecjih-pjesmica> Pristupljeno 7.svibnja 2016.

<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=50592> Pristupljeno 7.svibnja 2016.

<https://www.omniplan.hu/HR/JK/L/Jez-00.jpg> Preuzeto 5. kolovoza 2016.

<https://www.omniplan.hu/HR/JK/L/Jez-15.jpg> Preuzeto 5. kolovoza 2016.

<https://www.biografija.com/hrvoje-hegedusic/> Pristupljeno 14. rujna 2018.

SAŽETAK

Tri glavne komponente glazbe: ritam, melodija i harmonija temelj su dječjeg psihičkog, emocionalnog i fizičkog života. Glazbeno obrazovanje mora početi od zvučnog svijeta kojeg dijete posjeduje, zamišljajući ga kao nešto kompleksno gdje postoje određeni uvjeti i gdje se glazba stapa sa slikama, riječima i gestikulacijama. Glazba može ponuditi djetetu veliki broj emocionalnih, intelektualnih i društvenih iskustava, od kojih neki inače nisu dostupni. Namjera ovog završnog rada je teorijski predstaviti glazbu i njene sastavnice, s naglaskom na uglazbljenu priču koja danas zauzima sve veći prostor u odgoju djece predškolske dobi. Predstavljene su dvije uglazbljene priče: *Peća i vuk* Sergeja Prokofijeva i *Ježeva kućica* Hrvoja Hegedušića na tekst Branka Ćopića s glazbenom analizom i metodološkim pristupom. U radu je predstavljen i tijek aktivnosti povezan sa slušanjem uglazbljene priče *Peća i vuk* Sergeja Prokofijeva u dječjem vrtiću. Glazbene aktivnosti obuhvaćaju veliki dio edukacije djece predškolske dobi imajući tako vodeću ulogu u razvoju dječjeg iskustva i znanja.

SUMMARY

The three main components of music, rhythm, melody and harmony are the foundation of a child's psychological, emotional and physical life. Music education has to start with sounds that are familiar to the child, imagine it as something complex, where there are certain conditions that have to be met, and where music usually stacks with pictures, words and/or gestures. Music can offer a large number of emotional, intellectual and social experiences to the child, some of which are otherwise unavailable. The purpose of this thesis is to present the music and its components theoretically, with an emphasis on a musical adaptation of tales that now increasingly occupy space in the education of pre-school children. Two musical stories have been presented: *Peter and the Wolf* by Sergei Prokofiev and *Hedgehog's Home* by Hrvoje Hegedušić, whose composition is based on the story written by Branko Ćopić. The thesis also presents the activities related to the listening of the musical adaptation of the tale of *Peter and the Wolf* by Sergei Prokofiev intended for the children of kindergarten age. For this, there is also an activity shown, for the sole purpose of getting to know the flute as a musical instrument. Musical activities are a large part of the education of preschool children. They have a leading role in the development of a child's experiences and knowledge.